

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих, археология және этнология факультеті
Археология, этнология және музееология кафедрасы

**«Заманауи далалық, зертханалық-камералық және кабинеттік
археологияның теориялық-методологиялық мәселелері»
пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және
әдістемелік ұсыныстары**

«8D02210 – – Археология»
мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Алматы 2021 жыл

Құрастырушы:

Ақымбек Е.Ш. PhD докторы, Археология,
этнология және музеология кафедрасының
доцент міндетін атқырушысы

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі және атағы)

«Заманауи далалық, зертханалық-камералық және кабинеттік археологияның теориялық-методологиялық мәселелері» пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды «__» _____ 2021 ж., хаттама №_____

Кіріспе

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтижесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі.

Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. «Заманауи далалық, зертханалық-камералық және кабинеттік археологияның теориялық-методологиялық мәселелері» пәнінің мақсаты мен міндеттері
2. Археология: зерттеу әдістері мен тәсілдері
3. Археологияның теориялық-методологиялық мәселелері
4. Археологиядағы құжаттаудың жаңа әдістері
5. Заманауи далалық зерттеу әдістерінің түрі
6. Далалық жағдайда археологиялық заттарды сақтау
7. Археологиялық коллекцияларды камералдық өңдеу және сақтау әдістері
8. Зертханалық зерттеулердің әдістері мен тәсілдері
9. Археологиялық зертхана: зерттеу бағыттары
10. Археологиядағы жаратылыстану-ғылыми әдістер зертханасы
11. Археозоология және археботаника, палинология
12. Археологиялық технология
13. Эксперименттік-трассологиялық зертхана
14. Кабинеттік археология әдістері
15. Археологиялық зерттеулердің теориялық мәселелері

Емтихан тапсыру кезінде докторанттар қабілетті болуы тиіс:

- археологиялық зерттеулердің негізгі әдістерін түсіну
- археологиялық ескерткіштердің жоспарлану практикасы мен теориясында жетекші технологияларды қолдану
- ғылыми тұжырымдаманы, тақырыптық құрылымды, тақырыптық-сәулеттік жоспарды, келбеттік жобалануды, басты археологиялық зерттеулерді түсіну
- археологиялық ескерткіштер мен табылған бұйымдарды сыни бағалау және талдау
- докторант орындаған тапсырмаларына объективті баға беру, топтағы көшбасшылық қасиетті қабылдай білуге дайын болу, кәсіби дамудың жаңа бағыттарын анықтау

«Заманауи далалық, зертханалық-камералық және кабинеттік археологияның теориялық-методологиялық мәселелері» пәнінен бағдармалық сұрақтары

1. «Заманауи далалық, зертханалық-камералық және кабинеттік археологияның теориялық-методологиялық мәселелері» пәнінің мақсатына тоқталыңыз
2. Археологиялық далалық зерттеулердің түрлеріне тоқталыңыз
3. Археологиялық заманауи далалық зерттеулердің әдістерін анықтаңыз
4. Камералық зерттеулердің негізгі ерекшеліктеріне тоқталыңыз
5. Археозоологиялық зерттеулерді айқындап беріңіз
6. Археологиялық зерттеулердің теориялық мәселелеріне тоқталыңыз
7. Зертханалық зерттеулердің заманауи әдістерін сипаттаңыз
8. Кабинеттік археологиялық зерттеулерге сипаттама беріңіз
9. Археологиялық ескерткіштердің категориясын сипаттаңыз
10. Ескерткіштердің қалыптасу процесін сипаттаңыз
11. Қашықтықтан тексеру әдістеріне тоқталыңыз
12. Ескерткіштерді алдын ала модельдеу дегенді түсіндіріңіз
13. Археоботаникалық зерттеулерге түсінік беріңіз
14. Археологиялық заттарды зертханалық реставрациялауды қалай түсінесіз
15. Археологиялық заттарды зертханалық консервациялауға тоқталыңыз
16. Археологиялық ескерткіштерді мерзімдеудің заманауи әдісіне сипаттама беріңіз
17. Археологиядағы трасологияны қалай түсінесіз
18. Археологиядағы жаратылыстану-ғылыми әдістерін айқындаңыз
19. Геоархеологиялық зерттеулерге тоқталыңыз
20. Геоморфологиялық зерттеулердің археологиядағы рөліне тоқталыңыз

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

а) негізгі әдебиеттер:

Авдусин Д.А. Основы археологии. М., 1989

Брей У., Трамп Д. Археологический словарь. М., 1990.

Клейн Л.С. Археологические источники: учебное пособие. СПб., 1995.

Лебедев Г.С. История отечественной археологии (1700-1917 гг.). СПб., 1992.

Мартынов А.И., Шер Я.А. Методы археологических исследований. М., 2002.

Матюшин Г.Н. Археологический словарь. М., 1995.

Петров Н.И. Археология: Учебное пособие. СПбКО, 2008.

Тихонов И.Л. Археологическая библиография. СПбГУ, 2008.

Щапова Ю.Л. Введение в вещеведение: естественнонаучный подход к изучению древних вещей. МГУ, 2000.

ә) қосымша әдебиеттер:

Авдусин Д.А. Полевая археология СССР. М., 1980.

- Археология и естественно-научные методы. М., 2005.
- Археологи Сибири и Дальнего Востока: Справочник. Новосибирск, 1985.
- Археологические культуры и культурная трансформация. Л., 1991.
- Базы данных в археологии. М., 1995.
- Вагнер Г.А. Научные методы датирования в геологии, археологии, и истории. М.: Техносфера, 2006.
- Викторова В.Д. Научный поиск в археологии. Свердловск. 1989.
- Гальперина Г.А., Доброва Е.В. Популярная история археологии. Изд-во: Вече, 2002.
- Гарден Ж.-К. Теоретическая археология. М., 1983.
- Генинг В.Ф. Объект и предмет науки в археологии. Киев, 1983.
- Глушков И.Г. Керамика как археологический источник. Новосибирск. 2000.
- Дэвлет Е.Г. Памятники наскального искусства. Изучение, сохранение, использование. М., 2002.
- Елкина А.К., Подвигина Н.Л., Хазанова И.А., Шемаханская М.С. Полевая консервация археологических находок (текстиль, металл, стекло). Методические рекомендации. М., 1987.
- Изобразительные памятники: стиль, эпоха, композиции. Материалы тематической научной конференции. СПб., 2004
- Институт археологии и этнографии. Новосибирск. 2006.
- Институт археологии Российской академии наук. М., 2007.
- Каменецкий И.С. Археология (1. Введение. II. Археология и другие науки): Учебное пособие. М., 1999.
- Керам К.В. Боги, гробницы, ученые. М., 1994
- Клады состав, хронология, интерпретация Материалы тематической научной конференции. СПб., 2002
- Классификации в археологии. Терминологический словарь-справочник. М., 1990
- Клейн Л.С. Археологическая типология. Л. 1991
- Клейн Л.С. Принципы археологии СПб. 2001
- Ковалевская В.Б. Археологическая культура. Практика, теория, компьютер. М., 1995.
- Колпаков Е.М. Теория археологической классификации. СПб., 1991.
- Компьютеры в археологии. М., 1996.
- Курган: историко-культурные исследования и реконструкции. Тез докл конф. СПб., 1996.
- Макаров Н.А. Грабительские раскопки как фактор уничтожения археологического наследия России. М., 2004
- Малинова Р. Малина Я. Прыжок в прошлое. Эксперимент раскрывает тайны древних эпох М.: Мысль, 1988.
- Мартынов А.И. Археология: учебник. М. Высш. шк. 2005
- Массон В.М. Исторические реконструкции в археологии. Самара, 1996

- Матющенко В.И. 300 лет истории сибирской археологии. Т. 1. Омск, 2001 г. Т.2. Омск, 2003 г
- Молони Н. Археология. М 1996.
- Низовский А.Ю. 100 великих археологических открытий. М., 2004
- Погребальный обряд Реконструкция и интерпретация древних идеологических представлений. М., 1999
- Поселения: среда, культура, социум Материалы тематической научной конференции СПб, 1998.
- Производственные центры источник дороги» ареал распространения. Материалы тематической научной конференции. СПб., 2006
- Саввониди Н.Ф. Археология поселений Британская методика исследования. СПб., 1993.
- Святылища археология ритуала и попросы семантики. Материалы тематической научной конференции. СПб., 2000
- Смирнов Ю.А. Лабиринт. Морфология преднамеренного погребения. М., 1997.
- Советская археологическая литература. Библиография. 1918-1991 11 томов. Л., 1959-1989, СПб., 1997-2007.
- Троицкая Т.Н. Новиков А.В. Археология Западно-Сибирской равнины. Новосибирск, 2004
- Фаган Б., ДеКорс К. Археология. В начале. Изд-во: Техносфера, 2007
- Федоров-Давыдов Г А Статистические методы в археологии. М.: Высшая школа, 1987.
- Формозов А.А. Страницы истории русской археологии. М., 1986.
- Холюшкин Ю.П Введение в археологическое науковедение. Новосибирск, 2004.
- Черных Е.Н. Каргалы. Забытый мир. М., 1997.
- Щапова Ю. Л. Археологическая эпоха хронология периодизация, теория, модель. М., 2005.
- Щапова Ю.Л. Естественнонаучные методы в археологии. М., 1998.
- Энциклопедия археологических открытий. М., 2005.